

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда

ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

КЪМ ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ НА ПРЕДПРИЯТИЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

в съответствие със Заповед № ЗМФ-1338 от 22.12.2015 г. на министъра на финансите

За периода 01.01.2021 г.- 31.12.2021 г.

Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПУДООС) е учредено от 01.01.2003г. по силата чл. 60 ал.1 от Закона за опазване на околната среда със статут на държавно предприятие по смисъла на чл.62 ал.3 от Търговския закон. Предприятието провежда държавна политика в областта на околната среда и водите и е правоприменник на правата и задълженията на Националния фонд за опазване на околната среда. Основен предмет на дейност е реализация на екологични проекти и дейности за изпълнение на национални и общински стратегии и програми в областта на околната среда.

Съгласно чл. 60, ал.2 и ал.3 от Закона за опазване на околната среда ПУДООС е юридическо лице, не е търговско дружество и не формира и разпределя печалба. Устройството и дейността на предприятието е регламентирано с правилник, приет с Постановление № 81 от 23.04.2012г. (обн.,ДВ бр.33/27.04.2012г.) и в сила от 27.04.2012г. на Министерски съвет с адресна регистрация: гр. София, ул. „Уилям Гладстон” № 67.

ПУДООС от 01.01.2014г. на основание чл. 13 ал. 4 от Закона за публичните финанси за целите на отчетността е първостепенен разпоредител с бюджет (ПРБ) с БУЛСТАТ 131 045 382, индефикационен код по ДДС BG131045382, с код на бюджетен разпоредител 1950, няма второстепенни разпоредители и не е на бюджетна издръжка.

Годишният финансов отчет (ГФО) на ПУДООС за 2021 г. е изготвен съгласно изискванията на Закона за публичните финанси (ЗПФ), Закона за счетоводството (ЗСч), Сметкоплана на бюджетните организации (СБО), Националните счетоводни стандарти, ДДС № 20 от 2004 г. и в съответствие със Заповед № ЗМФ-1338 от 22.12.2015 г. на министъра на финансите. Спазени са указанията, дадени с писмо на Министерството на финансите (МФ), ДДС № 07/31.12.2021 г., относно годишното счетоводно приключване и представяне на годишните отчети за касовото изпълнение, оборотните ведомости и друга отчетна информация за 2021 г., както и публикуване на годишните финансови отчети за 2020 г. на бюджетните организации.

Със Заповед № РД01-238/10.12.2020 г. е приета Счетоводната политика и Индивидуален сметкоплан на ПУДООС, стартиращи действието си през отчетната 2021 г. Същите са разработени в съответствие с изискванията на действащото законодателство в областта на счетоводно отчитане в бюджетните организации, както и Сметкоплана на бюджетните организации, указанията на Министерство на Финансите по прилагане на Сметкоплана на бюджетните организации /СБО/, Единната бюджетна класификация /ЕБК/, Счетоводните стандарти, при спазване на основните принципи на счетоводството, и препоръки относно отчетността от Сметна палата.

В допълнение, след извършен финансов одит за периода 01.01-30.09.2021 г. от екип на Сметна палата, със заповед № РД01-307/17.12.2021 г. са въведени изменения и допълнения на следните раздели:

Раздел – Отчитане на паричните и банкови гаранции;

Раздел – Амортизационна политика.

Въведената Счетоводна политика представлява съвкупност от принципи, изходни положения, концепции, правила, бази и процедури, възприети за отчитане на дейността на ПУДООС и за представяне на информацията във финансовите отчети. Предприятието е включено в бюджетната класификация и води счетоводна отчетност на касова и начислена основа по реда предвиден за бюджетните предприятия. На основание т.12 от ДДС № 23 от 27.12.2004г. и съвместно писмо на Министерство на финансите и Българска Народна Банка в раздел VII „Кодове на бюджетни организации и извънбюджетни сметки и фондове” на Единната бюджетна класификация за 2005г. за целите на отчетността и статистиката на начислена и на касова основа на държавното предприятие се присвои самостоятелен код 1950. Отчетните данни за активите, пасивите, приходите и разходите на ПУДООС се представят в отчетта на консолидираната фискална програма, при консолидирането на отчетната информация по реда на чл.33, от Закона за счетоводството, обособено от останалите данни на бюджетните предприятия.

Счетоводната политика се прилага унифицирано за Предприятието и подлежи на оповестяване в приложението към годишния финансов отчет /ГФО/, съгласно препоръки на Министерство на околната среда и водите, ДДС № 20/2004г. на министъра на финансите и всички следващи указания на Министерство на финансите.

Считано от 01.01.2014г., в изпълнение на разпоредбите на т.12 от Методическото указание на Министерство на финансите по прилагане на СБО /ДДС № 14 от 30.12.2013г./, счетоводната отчетност на ПУДООС е организирана и се осъществява като отчетен процес в трите отчетни групи (стопански области):

1. **I отчетна група** /стопанска област/ - „Бюджет“. В I-ва отчетна група са включени отчетните операции свързани с дейността на Предприятието и операциите за наличностите по текущата банкова сметка в БНБ - СЕБРА и разплащателната сметка в ПИБ.

2. **II отчетна група** /стопанска област/ - „Сметки за средства от Европейския съюз”(СЕС). В II-ра отчетна група са включени отчетните операции свързани с дейността на Предприятието и операциите за дейностите и програмите, в които се отчитат получените средствата от Европейския съюз и по други международни програми (по БШПС).

3. **III отчетна група** /стопанска област/ „Други сметки и дейности”. В III-та отчетна група са включени отчетните операции свързани с дейността на Предприятието и операциите по набирателната банкова сметка за чужди средства и гаранции.

Отчетите на ПУДООС се изготвят в отчетни групи „Бюджет“, „Сметки за средства от Европейския съюз” (СЕС) и „Други сметки и дейности” (ДСД) и се представят за сведение на МОСВ и консолидиране на Министерство на финансите.

Бюджетът на ПУДООС се състои от собствен бюджет /съгласно Правилника на Предприятието/, които се утвърждава от Управителен съвет и съобразен с указаните разходни тавани определени от Министерство на финансите за всяка отчетна календарна година.

Със заповеди на Изпълнителния директор на ПУДООС са утвърдени вътрешнонормативни актове, прилагани през финансовата 2021 година. С издаването им е осигурена по-голяма ефективност на системата за планиране, управление и отчитане на резултатите и разходването на публичните средства. Действаща е система за финансово управление и контрол. Предварителният и последващ контрол се осъществява от финансов контролор, както и в изпълнение на вътрешни правила за осъществяване на дейностите по финансиране на екологични проекти и дейности в ПУДООС. В резултат на предприетите

мерки за строга финансова дисциплина и контрол, разумно, целесъобразно и ефективно изразходване на бюджетните средства, година приключва без просрочени задължения от страна на предприятието.

ПУДООС, при спазване на определените срокове и в съответствие с указанията на МФ, относно реда и сроковете за съставяне и представяне на месечните, тримесечните и годишните отчети за касовото изпълнение на бюджета, годишните и междинните финансови отчети, придружени с обяснителна записка, задължителни форми и разшифровки, представи в МФ и Сметна палата всички изискуеми документи.

Текущото счетоводно отчитане в ПУДООС е организирано по ред, определен в Закона за счетоводството и утвърден от изпълнителния директор на ПУДООС индивидуален сметкоплан, съобразен с приетия от МФ Сметкоплан на бюджетните организации, разпределен по групи и сметки на синтетично и аналитично ниво. Счетоводството е осъществявано на основата на документална обосновааност на стопанските операции и факти, като се спазват изискванията за съставянето на документите, съгласно действащото законодателство.

Отчетността в предприятието е в съответствие с утвърдената Счетоводна политика на ПУДООС, утвърдени вътрешни правила и други нормативни актове, като се осигурява хронологично, аналитично и синтетично счетоводно отчитане.

Отчетът отразява имущественото и финансовото състояние на ПУДООС. В него счетоводно са отразени стопанските операции към 31.12.2021 г., промените на дълготрайните материални активи, материалните запаси, паричните средства и други активи и пасиви.

Финансирането на дейността на ПУДООС през 2021 година се извърши в съответствие с изискванията на Закона за държавния бюджет на Република България за 2021 г., приет с Решение № 963/23.12.2020 г. и № 778/29.10.2020 г. на Министерския съвет за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2021 г., указания, относно изпълнението на държавния бюджет и на сметките за средства от Европейския съюз за 2021 г., както и вътрешнонормативни актове и указания за осъществяване на бюджетния процес в ПУДООС.

Набиране и разходване на средствата

Приходът е брутният поток от икономически изгоди през периода, създаден в хода на обичайната дейност на ПУДООС.

Приходите, които се реализират в ПУДООС, според източника на получаване са неданъчни в т.ч. държавни такси, глоби, санкции, лихви, застрахователни обезщетения, продажба на тръжна документация, договорни санкции /неустойки/, приходи от услуги и други, съгласно Правилника за дейността на ПУДООС. Според отчетната област те се определят като бюджетни дейности.

Счетоводното отчитане на приходите в ПУДООС се осъществява на основния принцип на текущо начисляване. Принципът за текущо начисляване се допълва с прилагане на принципа за паричните потоци при счетоводното отчитане на приходите. Така се удовлетворява регламентираното изискване за ежемесечно съставяне на отчет за касово изпълнение на бюджетните сметки. В него се отразяват само приходите, които са намерили проявление като входящи парични потоци.

Приходите се отчитат съгласно т.18 от ДДС 20/2004г., на начислена основа по сметките от раздел 7 от Сметкоплан на бюджетните предприятия и на касова основа в съответствие с ЕБК за съответната година. Тези сметки са пасивни и при възникване на приходи се кредитират. Аналитичното отчитане на бюджетните приходи се осъществява при стриктно спазване на Единната бюджетна класификация по приходни параграфи и подпараграфи, с оглед осигуряване на пълна информация за изготвяне на отчетите за касово изпълнение на бюджета.

Приходите, свързани с дейността на ПУДООС, се класифицират в Раздел I от ЕБК

основно както следва:

§24-04 Нетни приходи от продажба на услуги - всички постъпили приходи от продажби на услуги, включващи договори за извършване на изгаряне на болнични и други опасни отпадъци

§24-10 Приходи от лихви по предоставени заеми в страната

§25-01 Такси за административни и други услуги и дейности - всички постъпили приходи от платени държавни такси, съгласно Закона за управление на отпадъците, Закона за защитените територии и всички специални закони за опазване на околната среда и действащата Тарифа за такси в системата на МОСВ.

§28-00 Глоби, санкции и наказателни лихви

§28-02 Глоби, санкции, неустойки, наказателни лихви, обезщетения и начети - наложени санкции и глоби по издадени наказателни постановления

§36-00 Други приходи

§36-19 Други неданъчни приходи - постъпили средства от продажба на тръжна документация, приходи от вторични суровини, приходи от постъпили заявления по ЗДОИ, присъдено възстановяване от насрещната страна по заведени дела, на съдебни разноси в частта на изплатено юрисконсултско възнаграждение, за което ПУДООС е ползвало свой персонал и други приходи.

§ 37-00 Внесени ДДС и други данъци върху продажбите

Отчита се внесения данък по закона за ДДС и данък върху приходите от стопанската дейност на инсинератора. Платеният данък се отразява в намаление на приходния параграф.

§ 40-00 Постъпления от продажба на нефинансови активи – отчитат се средства, постъпили в изпълнение на Закон за ограничаване изменението на климата

§ 41-00 Приходи от концесии

Основната част от приходите са средства постъпващи от такси в т.ч. по Закона за водите, глоби и санкции предназначени за ПУДООС, по бюджетната банкова сметка на предприятието, чрез трансфер от МОСВ. Поради спецификата на получаване, тези приходи се начисляват и се отчитат като получен приход/трансфер по сметките от раздел 7, група 70 „Приходи от данъци, такси и административни глоби и санкции“ и група 75“Трансфери между бюджети, сметки за средства от Европейския съюз и сметки за чужди средства“.

Взаимоотношенията между ПУДООС, МОСВ и други министерства, относно трансферирането на средства, се отразява по сметки от група 752 „Касови трансфери от/за други бюджети“, като се водят аналитично по министерства, ведомства и общини.

Приходите от клиенти за извършени услуги се спазва принципа на начислението и се дебитираща сметките от група 411 „Клиенти от страната“ срещу кредитиране на сметки от раздел 7. При постъпване на средствата от клиентите се дебитираща сметките от група 50 „Парични средства“ срещу кредитиране на сметки от група 4110 „Вземания от клиенти от страната“.

Възстановените приходи се отразяват като намаление на приходите, като се дебитираща съответната приходна сметка, по която първоначално е бил отчетен прихода, срещу кредитиране на банкова, разчетна или друга сметка.

Приходите на начислена основа са в съответствие с процедурите на системите за финансово управление и контрол и са отчетени по икономически елементи. По отчетни данни, приходите през отчетния период от 01.01.2021г. – 31.12.2021г. са неданъчни и са в общ размер на 9 147 310 лв. или 30% увеличение спрямо предходната 2020 г. На лице е преизпълнение в резултат на постъпления от държавни такси и глоби, санкции и наказателни лихви, спрямо планираните приходи по съответните параграфи. През отчетната година е удвоен и размерът на постъпления от продажба на квоти за емисии на парникови газове постъпленията от продажба на квоти за емисии на парникови газове по

ЗОИК търгувани от МОСВ са в размер на 1 629 308 860 лв., в т.ч.:

- В съответствие с чл. 55, ал. 1 от ЗОИК в ПУДООС към 31.12.2021 г. постъпленията от квоти от авиационни дейности са в размер на – 3 853 690 лв.
- В изпълнение на Споразумение за прехвърляне на годишно разпределено количество емисии (Annual Emissions Allocations – AEAs) между Република България и Република Малта са в размер на 346 625 лв.
- В съответствие с чл. 57, ал. 1 от ЗОИК към 31.12.2021 г. приходите от тържни продажби на квоти и продажба на квоти за емисии на парникови газове са в размер на 1 625 108 545 лв. На основание писмо изх. № Е-СЕС-567/25.03.2016г. на Министерство на Енергетиката, чл. 36 д ал. 1 т. 2 и §15 от Преходните и заключителни разпоредби от Закона за енергетиката /ЗЕ/, чл. 57, ал. 1 от ЗОИК, т. 17 от писмо с изх. № 91-00-409/08.09.2015 г. на Министерство на финансите /МФ/, и във връзка с параграф 5 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на ЗЕ, отмяната на чл. 58 на ЗОИК /Изм. - ДВ, бр.47 от 21.06.2016г./ и писмо изх. № 48-00-605/05.07.2016г. на Министерство на околната среда и водите, считано от 25 юни 2016г, ПУДООС е задължено (100%) да превежда всички приходи от квоти от инсталации на фонд „Сигурност на електроенергийната система“ /СЕЛС/. Във връзка с изпълнение на нормативната уредба считано от 26.06.2016г. в предприятието не остават средства от приходите от продажба чрез търг на всички разпределени на Република България квоти за инсталации.

Също така, в резултат на съдебно решение през 2021 г. са налице постъпления от концесии – 9 625 лв., представляващи 5% от концесионно възнаграждение по договор за концесия на фирма „Юлен“ АД. Същите ще продължават да постъпват като приход в предприятието за времето на действие на концесионния договор.

Дълготрайни материални активи и амортизации

Съгласно приетата Счетоводна политика Предприятието възприема за дълготраен материален актив всеки актив, от които в бъдеще ще получи икономическа изгода, цената на придобиване може надлежно да бъде оценена и да е с цена на придобиване не по-малка от 1000 /хиляда/ лева за стойностен праг на същественост без ДДС. Всички материални активи, които са със стойност по-ниска от стойностния праг се третират и отчитат като краткотрайни материални активи. Текущо през годината активи, които попадат в обхвата на дефиницията за дълготраен актив, но са със стойност по-ниска от 1 200 лв., са изписвани на разход при придобиването им и завеждани задбалансово по сметка 9909 „Активи в употреба, изписани като разход“.

Общата балансова стойност на активите в началото на отчетната 2021 г. е в размер на 510 691,02 лв., а в края на годината са в размер на 562 940,46 лв. Увеличението на балансовата стойност на активите е в размер на 52 249,44 лв., представляваща отразяване на стопански операции във връзка с придобиване на ДМА, отразено по сметки 2041 „Компютри и хардуерно оборудване“ и 2049 „Други машини, съоръжения, оборудване“ на обща стойност 81 431,20 лв.

Съгласно действащата Счетоводна политика Предприятието прилага Амортизационната политика, в сила от 2021 г., кореспондираща с указанията на ДДС № 05 от 30.09.2016 г., както и в съответствие с изискванията на СС 4 *Отчитане на амортизации* и СС 16 *Отчитане на амортизации*. С въведената през 2021 г. актуализация на Амортизационната политика е регламентирано, че за целите на начисляването на амортизацията и разработването на амортизационните планове, определянето на *остатъчната стойност* на амортизируемите активи се извършва при съблюдаване на насоките на т. 4.1 и т.4.2 от СС 4- Отчитане на амортизацията, освен в случаите, когато с указания на МФ са определени конкретни изисквания за размер или процент на остатъчната стойност.

ПУДООС в качеството си на първостепенен разпоредител с бюджет, разработва и

унифицира основните въпроси на Амортизационната политика свързани с възприетия подход при определянето на остатъчната стойност на амортизируемите дълготрайни активи. Остатъчната стойност на амортизируемите активи в Предприятието *се определя на база процент от отчетната стойност*, по която даден дълготраен актив се записва по счетоводните сметки и съответно в амортизационния план, като за различните класове активи този процент е различен.

При определянето на остатъчната стойност на амортизируемия актив се имат предвид очакваните разходи по извеждането на актива от употреба, които могат да бъдат:

1. разходи, свързани с бракуването на актива, които се коригират със сумата на материалите и резервните части, получени при бракуването на актива;
2. разходи, свързани със замяната на актива с друг актив или с продажбата му - транспортни, товаро-разтоварни, комисионни;
3. разходи, свързани, с възобновяване на средата, върху която активът оказва влияние.

Когато остатъчната стойност на амортизируемите активи е определена след експертно становище на лицензиран оценител, същата се взема предвид при отчитането на актива. Считано от 2021 г. година размера на остатъчната стойност за новопридобити активи се определя, както следва:

- За активи отчетени в счетоводна сметка 2041 - 5 %;
- За активи отчетени в счетоводна сметка 2049 - 5 %;
- За активи отчетени в счетоводна сметка 2051 - 10 %;
- За активи отчетени в счетоводна сметка 2059 - 10 %;
- За активи отчетени в счетоводна сметка 2060 - 5 %;
- За активи отчетени в счетоводна сметка 2101 - 1 %;
- За активи отчетени в счетоводна сметка 2102 - 1 %;

В съответствие с т. 4.2 от СС 4 ПУДООС може да пренебрегне остатъчната стойност на амортизируемите активи, когато тя е до **1% от отчетната им стойност**. Амортизируемата стойност на активите в тези случаи е равна на отчетната им стойност.

В изпълнение на Амортизационната политика през 2021 г. текущо са начислявани амортизации на дълготрайните активи, отчитани по счетоводни сметки от група 24, в общ размер на 77 706,23 лв. По време на проведената инвентаризация са отразени стопански операции по отписване на активи при наличието на документална обосновааност в размер на 9 323,91 лв., което е налице намаление на общата амортизационна стойност на дълготрайните активи в размер на 68 382,32 лв.

Отчитане на разчетите - вземания и задължения

Според икономическата си същност разчетните взаимоотношения се класифицират на разчети, възникнали по повод вземания и разчети, възникнали по повод задължения. Вземанията възникват от взаимоотношенията с клиенти, подотчетни лица и други контрагенти. Задълженията възникват по повод придобиването на активи, уреждането на взаимоотношенията с персонала, с външни лица и други. Не се допуска отчитане на задължения чрез счетоводните сметки за вземания и обратно, освен в случаите на налична активно-пасивно разчетна счетоводна сметка.

Според статута на участниците във възникналото вземане или задължение разчетите се подразделят на вътрешни и външни. Външните разчети възникват по повод взаимоотношения със самостоятелно обособени физически и юридически лица, с държавни институции, банки, застрахователи и други извън структурата на ПУДООС. Вътрешните разчети са разчетите между структурите на Предприятието, между служителите, в качеството им на подотчетни лица и ПУДООС.

Разчетните взаимоотношения според срока за уреждането им се класифицират на краткосрочни /със срок на уреждане в рамките на един отчетен период /и дългосрочни /със срок на уреждане по-дълъг от един отчетен период.

В зависимост от тяхното проявление и характер се класифицират на реални вземания и задължения и условни вземания и задължения. Реалните разчетни взаимоотношения намират своя счетоводен израз по балансовите сметки от групи: доставчици, клиенти, персонал, публични вземания от активирани гаранции, данъци, социално осигуряване и други операции и доставки между бюджетни предприятия, не бюджетни структури, временни безлихвени заеми и средства на разпореждане, други.

При възникване на определени обстоятелства условните разчетни взаимоотношения могат да доведат до промяна на активите и пасивите и се отчитат по задбалансови сметки от групи 92 Дебитори и кредитори по условни вземания и задължения и 99 Други задбалансови активи и пасиви и кореспондиращи задбалансови сметки.

Във връзка с необходимостта от отчитане на поетите ангажименти и възникналите задължения и с оглед прилагане разпоредбите на ДДС № 4/2010г. и т. III от ДДС № 10/2010г. на Министерство на финансите, отчитането на същите се извършва чрез използване на задбалансова сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи – наличности“. В резултат на отразените стопански операции, свързани с поемането на ангажименти от ПУДООС, е налице увеличение на общата им стойност към края на 2021 г., в сравнение със стойността им към предходния отчетен период в размер на 1 025 717,02 лв.

При реализация на инвестиционни екологични проекти и дейности, сключени с общини след решение на Управителния съвет, Предприятието предоставя средствата под формата на безвъзмездни помощи, в качеството си на финансираща страна по договора.

От 01.01.2014 г. ПУДООС е разпоредител с бюджет по чл.13, ал.4 от ЗПФ. Съгласно т.17 на ДДС7/30.06.2014 г. на Министерство на финансите от 01.01.2014 г. средствата от/за ПУДООС предоставените безвъзмездно средства от ПУДООС общините отчитат като трансфери – на касова основа по §§64-02, а на начислена по сметка 7522 Касови трансфери от/за бюджети на бюджетни организации от подсектор „Централно управление“ от СБО за целите на представяне на информацията в отчетите за касово изпълнение и в оборотните ведомости. По своя характер те си остават безвъзмездни помощи.

Съгласно изменение на Счетоводната политика от 2020 г. ПУДООС следи горепосочените сключени договори в извън счетоводен програмен продукт, даващ пълна информация във всеки един момент за стойността на поетия ангажимент, всички извършени плащания – хронологично по дата и документ, както и остатъчен ангажимент. Извършваните трансфери са отчетени, както следва:

Към 31.12.2021 г. §§52-06 „Изграждане на инфраструктурни обекти“ е намален за сметка на увеличението на §64-02 „Предоставени трансфери“ с 67 249 938 лв. с цел финансиране на договори с общини и бюджетни структури за екологични проекти и дейности. Съгласно решения на Управителния съвет към 31.12.2021 г. са трансферирани средства за/от бюджетни структури и отчетени по трансферен параграф 64-02 „Предоставени трансфери“. Разходите са отчетени в трансферен §§ 64-02 „Предоставени трансфери“ за изпълнение на етапи и окончателно приключени договори на общини и бюджетни структури, отчетени по видове финансиране, политики и програми заложи от МОСВ. Общия размер на предоставените трансфери по §§ 64-02 е 73 249 938 лв., предоставени на основание чл. 18, ал.1, р. III, т. 2.1.1 по ЗДБРБ за 2021 г. На основание чл.112, ал.3 от Закона за публичните финанси /ЗПФ/ планът е актуализиран ежемесечно, спрямо извършени промени по бюджета на предприятието.

В резултат на отразените стопански операции, свързани с предоставяне на трансфери към общините и други бюджетни организации, е налице намаление към края на 2021 г., в сравнение със стойността им към предходния отчетен период в размер на 10 410 311 лв.

Отчитане на разходите за провизии.

Разходите за провизии са свързани с обезценка на вземанията. Чрез тях се прилага принципа за предпазливост - оценяване и отчитане на предполагаемите рискове и очакваните евентуални загуби при счетоводно третиране на стопанските операции с цел получаване на действителен финансов резултат. За отчитането им се използват сметките от подгрупа 671 „Разходи за провизии за вземания“, които са активни. Разходите за провизиране на вземания се сторнират при получаване на вземанията, като се използва счетоводна сметка от подгрупа 672 „Сторнирани /възстановени/ провизии за вземания“, които са пасивни.

За сторниране на провизиите за вземания са дебитирани сметки от подгрупа 491 Провизии за вземания /подгрупа 539/ и са кредитирани сметки от подгрупа 672 Сторнирани (възстановени) провизии за вземания.

За отписване на номиналната стойност на вземането са дебитирани сметка от подгрупа 691 Отписани други вземания и се кредитира сметка 4110 Вземания от клиенти от страната, подгрупи 421 Разчети с работници, служители и друг персонал - местни лица.

Несъбраните глоби и санкции за нарушаване компонентите на околната среда следва да се провизират. Съгласно т. 37.3 на ДДС № 20/2004г. не се начисляват провизии за обжалваните по административен и съдебен ред публични държавни и общински вземания. На основание т. 36.2. от ДДС № 20/2004г. по отношение на провизирането в ПУДООС се прилага следния подход: определяне на индивидуална провизия за всяко отделно вземане на базата на извършена инвентаризация на разчетите във връзка с изготвянето на ГФО.

През 2021 г. в изпълнение на съдебни решения, решения на УС на ПУДООС за отписване на несъбираеми вземания от клиенти и предоставени безлихвени заеми са сторнирани начислени провизирани разходи, отразени по счетоводни сметки 6723 „Сторнирани (възстановени) провизии за заеми и други вземания (финансиращи позиции)“ и 6727 „Сторнирани (възстановени) провизии за други вземания (приходно-разходни позиции)“.

СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС НА ПУДООС ЗА 2021 г.

За целите на консолидиране в МФ на счетоводната информация за активите, пасивите, приходите и разходите на организациите, в т.ч. и на тези участващи в консолидираната фискална програма на РБългария по реда на чл. 13 ал. 4 от Закона за публичните финанси, към 31.12.2021 г. са изготвени оборотни ведомости поотделно за трите отчетни групи (стопански области) - **ГРУПА „БЮДЖЕТ“** и **ГРУПА „ДРУГИ СМЕТКИ И ДЕЙНОСТИ“** (ДСД) с данни за състоянието на счетоводните сметки преди приключвателните операции. В първата група са отразени получените и извършени начисления и разплащания, финансирани чрез бюджета на ПУДООС, а във втората група са отчетени оборотите и салдата, отнасящи се за прехвърлени средства от отчетна група „ДСД“ в отчетна група „БЮДЖЕТ“ на базата на последваща идентификация на активите, както и постъпили и възстановени чужди средства по набирателната сметка на предприятието, както и в изпълнение на решение на УС на ПУДООС.

При изготвяне на оборотната ведомост са осчетоводени всички разходи и приходи, отнасящи се за 2021 г., за които е представена съответната информация към МФ. Приложени са и съответните процедури в края на годината съгласно т.т. 17.15, 19.7 и 48-49 от ДДС № 20/2004 г.

Текущо през годината не са извършвани процедури по приключване на приходните и разходните сметки от раздели 6 и 7 със сметките от групи 11 и 12 на СБО.

Анализ на счетоводния баланс за отчетна група „БЮДЖЕТ” към 31.12.2021 г.

ПУДООС организира самостоятелно своята финансово-счетоводна дейност и съставя отчети за касово изпълнение за бюджетните сметки и сметките за чужди средства /месечни, тримесечни и годишни/ и финансови отчети /тримесечни и годишни/, за които носи отговорност за верността на съдържащата се в тях информация. Касовите и финансовите отчети се представят пред МФ и МОСВ за консолидиране, съгласно указания и по ред, определени от МФ. Във финансовия отчет, в съответствие с изискванията на чл. 3, ал. 2 от Закона за счетоводството, приходите и разходите са начислени по съответните счетоводни сметки в момента на тяхното възникване, независимо от това дали са получени или платени паричните средства.

Разпределението на Бюджетът на ПУДООС е приет с Решение № 1 от 26.02.2021 г. на Управителния съвет на предприятието, в изпълнение на ЗДБРБ за 2021 г. Бюджетните разходи на касова основа за периода 01.01.-31.12.2021 г. са определени в размер на 70 000 000 лв., което е представлява увеличение с 704 300 лв. спрямо утвърдения размер на разходите за 2020 г. Отчетените разходи на касова основа към 31.12.2021 г. са в размер на 82 599 599 лв., увеличени с 12 599 599 лв. в изпълнение на чл. 85 от ЗДБРБ за 2021 г. и с размера на наложена финансова корекция по ОП „Околна среда“.

Изпълнението на бюджета на ПУДООС, по основни направления на приходите, разходите и трансферите е отразено в годишния отчет за касовото изпълнение на бюджета на предприятието. За достоверното представяне на информацията е спазено изискването за взаимовръзка и/или равенство между параграфите от Единната бюджетна класификация за 2021 г. и счетоводните сметки от Сметкоплана на бюджетните организации.

Отразените разходи през 2021 г. са съобразени с необходимостта и целесъобразността на осъществяване дейността на ПУДООС при спазване на изискванията за приоритетното им извършване, съобразно приетите от УС приоритети за финансиране по политики на МОСВ. Преди извършване на всички разходи са спазени организационни процедури с оглед осигуряване на прозрачност и възможност за проследяване на решенията и действията, свързани с целесъобразното разходване на средствата по съответните политики и програми. С така направените разходи са създадени условия за нормална ефективна работа на Предприятието.

Разходите през отчетния период на начислена основа са в съответствие с процедурите на системите за финансово управление и контрол и са отчетени по икономически елементи.

А К Т И В Н А Б А Л А Н С А

А/ НЕФИНАНСОВИ АКТИВИ

I. Дълготрайни материални активи

Физическото състояние на дълготрайните и краткотрайните материални и нематериални активи е потвърдено в инвентаризационните описи от годишната инвентаризация към 31.12.2021 г., проведена в съответствие с изискванията на глава четвърта от Закон за счетоводството.

Придобитите дълготрайни материални и нематериални активи и материални запаси през финансовата 2021 г. са заприходени, съгласно ДДС № 20/2004 г. на МФ, приетата Счетоводна политика, Вътрешни правила за извършване на инвентаризация, бракуване и ликвидация на активи и пасиви в ПУДООС и „Вътрешни правила за съставяне, отчитане и контрол на счетоводните и вътрешни документи и отговорностите на служителите в ПУДООС.

Придобиването на активи е осчетоводено в увеличение (по дебита) на съответните счетоводни материални сметки и по кредита на съответните счетоводни сметки,

определящи източника на придобиване. През 2021 г. сметките, предназначени за отчитане на ДМА, са дебитирани при придобиването или увеличаването им в размер на 112 345,29 лв., в резултат на което е налице увеличение на общата им балансова стойност към края на 2021 г., в сравнение със стойността им към предходния отчетен период.

II. Нематериални дълготрайни активи

През 2021 г. сметките, предназначени за отчитане на НДМА, са дебитирани при придобиването или увеличаването им в размер на 28 669,93 лв. и са кредитирани при отписване, извършено по време на инвентаризация в размер на 3 078,91 лв.

В резултат на отразените стопански операции, свързани с инвентаризирането на нематериалните активи на ПУДООС, е налице увеличение на общата им балансова стойност към края на 2021 г., в сравнение със стойността им към предходния отчетен период в размер на 25 591,02 лв.

III. Краткотрайни материални активи

През 2021 г. са закупени масла и горива за автомобили и инсталацията на Инсинератора, отразено по дебитни обороти на счетоводна сметка 3020 „Материали“, а раздването им е отразено по кредитните обороти на счетоводна сметка 6010 „Разходи за горива, вода и енергия“.

В резултат на отразените стопански операции, свързани с краткотрайни материални активи на ПУДООС, е налице увеличение на общата им стойност към края на 2021 г., в сравнение със стойността им към предходния отчетен период в размер на 125 886,85 лв.

Б/ ФИНАНСОВИ АКТИВИ

I. Дялове, акции и други ценни книжа.

По тази позиция от счетоводния баланс на ПУДООС няма стопански операции.

II. Вземания от заеми

По тази позиция от счетоводния баланс на ПУДООС няма стопански операции.

III. Други вземания

Наличните вземания на ПУДООС произтичат от:

- от начислени публични вземания, чрез НАП;
- от предоставяни услуги по обезвреждане на опасни болнични и други отпадъци на клиенти по договори;
- от отпуснати заеми за финансиране на екологични проекти и дейности на общини, физически и юридически лица;
- от други вземания.

Начислените вземания са провизирани и са предприети се мерки за уреждането им, като за повечето от тях са заведени съдебни дела.

В резултат на отразените стопански операции, свързани с вземания на ПУДООС, е налице намаление на общата им стойност към края на 2021 г., в сравнение със стойността им от предходния отчетен период е в размер на 2 642 391,83 лв.

IV. Парични средства

Наличността по банковата сметка на Предприятието в Българска Народна Банка в началото на отчетната 2021 г. е в размер на 170 970 981 лв., паричната наличност към 31.12.2021 г. е в размер на – 165 713 598 лв. Наличността на банковата сметка на ПУДООС съдържа не разплатени приходи по Закон за водите и предоставени средства със Закон за държавния бюджет от предходни години, както и други средства, получени в предходни периоди, по реда на ЗОИК, подлежащи на разпореждане след решение на Министерски съвет в общ размер на 38 477 017 лв., намалени с размера на предоставения трансфер на МОСВ в размер на 8 584 747 лв., в изпълнение на ПМС № 209/01.07.2021 г.

П А С И В Н А Б А Л А Н С А

А/ КАПИТАЛ В БЮДЖЕТНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Изменението на капитала на ПУДООС е отразено на:

- Разполагаем капитал;
- Акумулирано изменение на нетните активи от минали години;
- Изменение на нетните активи за периода.

В резултат на отразените стопански операции към 31.12.2021 мг., капитала на ПУДООС, е в намаление на общата му стойност в сравнение със стойността му към предходния отчетен период в размер на 7 073 395,28 лв.

Б/ ПАСИВИ И ПРИХОДИ ЗА БЪДЕЩИ ПЕРИОДИ

І. Дългосрочни задължения

По тази позиция от счетоводния баланс на ПУДООС няма стопански операции.

ІІ. Краткосрочни задължения

Наличните задължения на ПУДООС произтичат от:

- Задължения към доставчици;
- Задължения за данъци, мита и такси;
- Други краткосрочни задължения.

В резултат на отразените стопански операции, свързани с краткосрочните задължения на ПУДООС, е налице значително намаление на общата им стойност към края на 2021 г., в сравнение със стойността им към предходния отчетен период в размер на 631 224,51 лв.

ІІІ. Провизии и отсрочени постъпления

Задължението към персонала за неизползван годишен платен отпуск към края на отчетния период се провизира. В началото следващия отчетен период начислената провизия се сторнира като се използва сметка 6048 Сторнирани разходи за провизии за персонала. По аналогичен начин се създава счетоводна информация и за провизиране на осигуровките за следващия отчетен период на персонала по повод неизползвания платен годишен отпуск. Начислени са провизии за бъдещи плащания към персонала са в размер на 165 474,56 лв.

През 2021 г. в изпълнение на съдебни решения, решения на УС на ПУДООС за отписване на несъбираеми вземания от клиенти и предоставени безлихвени заеми са сторнирани начислени провизирани разходи в размер на 135 855,36 лв., отразени по счетоводни сметки 6723 „Сторнирани (възстановени) провизии за заеми и други вземания (финансиращи позиции)“ и 6727 „Сторнирани (възстановени) провизии за други вземания (приходно-разходни позиции)“.

В резултат на отразените стопански операции, свързани с провизии и отсрочени постъпления на ПУДООС, е налице намаление на общата им стойност към края на 2021 г., в сравнение със стойността им към предходния отчетен период в размер на 26 322,60 лв.

Към 31.12.2021 г. няма неуточнени балансови задължения.

ЗАДБАЛАНСОВИ АКТИВИ И ПАСИВИ

Във връзка с необходимостта от отчитане на поетите ангажименти и възникналите задължения и с оглед прилагане разпоредбите на ДДС № 4/2010г. и т. III от ДДС №

10/2010 г. за Министерство на финансите е приложено отчитане на същите чрез използване на задбалансова сметка 9200 „Поети ангажменти за разходи – наличности“.

В началото на 2021 г. поетите ангажменти на ПУДООС са в общ размер на 7 079 327,18 лв. В резултат на отразените стопански операции през годината е налице увеличение на общата им стойност към края на 2021 г. в размер на 1 025 717,02 лв.

Анализ на счетоводния баланс за отчетна група „ДРУГИ СМЕТКИ И ДЕЙНОСТИ” към 31.12.2021 г.

В оборотната ведомост на отчетна група ДСД намират отражение постъпилите и възстановени чужди средства по банковата сметка на ПУДООС за внесени парични гаранции, подлежащи на възстановяване при изпълнение на договори по реда на ЗОП. За целите на отчетността, спрямо характера на постъплението в счетоводна сметка 4831 „Временни депозити от/за бюджетни предприятия“ е въведена допълнителна аналитичност, както следва:

- 483131 „Временни депозити от/за ПУДООС“ – се отчитат средства по реда на ЗОП.
- 483132 „Временни гаранции по Закона за водите“ - до 2013 г. по сметката на ПУДООС са постъпвали средства от гаранции по Закон за водите, съгласно издадени от Басейновите дирекции/БД/ към МОСВ разрешителни. След създаването на нарочна сметка за съхраняване на чужди средства през 2013 г. в посочената сметка не постъпват суми от гаранции по Закон за водите. По заявка от БД същите подлежат на възстановяване от страна на ПУДООС.

Наличността от внесените парични гаранции към 31.12.2021 г. са в общ размер на 281 751,43 лв. Намалението на оборотите в тази отчетна група са в резултат на прилагане на СБО.

Натурални показатели

С Решение на Управителния съвет (УС) на ПУДООС, отразено в Протокол № 1/26.02.2021 г., е извършена промяна на общата щатна численост на ПУДООС в рамките на утвърдените средства по „Фонд работна заплата“, с което общата численост на служителите и работниците на Предприятието е намалена от 80 на 75 щатни бройки.

С Решение на Управителния съвет (УС) на ПУДООС, проведено в оперативен порядък и отразено в Протокол от 22.07.2021 г., е извършена промяната в длъжностното разписание на ПУДООС. Промяната засяга функционалните дирекции на ПУДООС, в рамките на утвърдената обща щатна численост, без да се променят параметрите по бюджетни средства за възнаграждения. Решението на УС е отразена в щатното разписание на ПУДООС, считано от 01.08.2021 г.

Главен счетоводител
/И. Къосева/

